

NYUGAT-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZOMBATHELY

Dátum:
2021.05.19.

Címzett
iktatószáma:
-

Címzett ügyintézője:
Mesterházy József
Halgazdálkodási
csoportvezető

Iktatószám:
0916-004/2021

Ügyintéző:
dr. Engi Zsuzsanna
osztályvezető, Páli
Miklós

Ügyintéző
elérhetősége:
engi.zsuzsanna@
nyuduvizig.hu
+36 94 521 214

Tárgy: Tájékoztatás a Répcén található duzzasztások megszüntetéséről

Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége

**Vaskeresztes, 165/4 hrsz
9795**

Email: mesterhazy.jozsef@vasivizeken.hu; puskas.norbert@vasivizeken.hu

Tisztelt Címzett!

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Továbbiakban: Igazgatóság) - mint a Répce, és a Gyöngyös-múcsatorna vagyongazdálkodója - a 2021.05.11-én érkezett megkeresésére - alábbi tájékoztatást adja:

1. Fenntartási feladatok:

Az időszakosan kialakuló, és helyenként természetes duzzasztást okozó, kátré és hulladék felhalmozódással járó torlaszok veszélyeztető tényezőként tekintendők a vizek kártétele elleni védekezés, a vízgazdálkodás valamint fenntartás szempontjából egyaránt. A területileg illetékes Szakasztechnikus munkatársai folyamatosan figyelik és a rendelkezésre álló lehetőségek, valamint a közérdek mértékéig kezelik a problémásnak ítélt pontokat, mind a Gyöngyös-múcsatorna, mind a Répce esetében. A veszélyt jelentő torlaszok eltávolítása törvényileg előírt kötelessége a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak.

Ehhez a tevékenységhez kapcsolódóan is érzékelhető, - igaz csak nagyon rövid időtartamú- vízszintingadozás, amíg a Szakasztechnikus dolgozói a jogszabályokban meghatározott, megelőző védekezési és fenntartási kötelezettségüknek eleget téve, megtisztítják a kérdéses szakaszokat. Ezek a szükséges beavatkozások csupán egy-egy napot vesznek igénybe így tartós, a víztest teljes terjedelmében mérhető, a vízellátást érintő káros hatást nem okoznak. Igaz, a beavatkozások időben előre csak részben tervezhetőek, mivel jellemzően az állampolgári bejelentések tárgyát képező, problémás pontokhoz kapcsolódó fenntartási munkák elvégzése élvez prioritást, az éves szakmai tervben foglaltakon túl.

A fentiekben bemutatott jellegű beavatkozások miatt idén a Gyöngyös-múcsatornán többször kényszerült a Szombathelyi Szakasztechnikus a Gencsapáti osztómű elzárására, melynek indoka, hogy az alsóbb szakaszokon (Szombathely-Táplánszentkereszt közötti szakaszon) kialakult torlaszokat és az azokon fennakadt nagymennyiségű hulladékot el lehessen távolítani. Ezek a beavatkozások csak egy-egy napot vettek igénybe.

Tájékoztatom, hogy az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő vízfolyásokkal, illetve közcélú vízellátási létesítményekkel kapcsolatos feladatait a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet határozza meg tételesen.

A Kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az állam a tulajdonában lévő vizek és közcélú vízellátási létesítmények fenntartásáról olyan színvonalon és olyan mértékben köteles gondoskodni, amely lehetővé teszi a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben (a továbbiakban: Vgtv.) meghatározott vízgazdálkodási közfeladatai ellátását.

A Kormányrendelet 3. § (2) bekezdése szerint az érintett közfeladatok ellátásának szakmai követelményeit a jogszabályok, illetve a közcélú vízellátási létesítmények vízgazdálkodási célját, rendeltetését is rögzítő hatósági (vízjogi) engedélyek határozzák meg.

A Kormányrendelet 2. § 2. pontja alapján közérdekű fenntartásnak minősül a Vgtv-ben meghatározott vízgazdálkodási feladatok ellátása érdekében az állami és az önkormányzati tulajdonban lévő vizek és közcélú vízellátási létesítmények, valamint a területi vízügyi hatóság kijelölő döntése alapján a vízügyi igazgatóság által üzemeltetett egyéb vizek és vízellátási létesítmények fenntartására, mint közfeladatra a központi és az önkormányzati költségvetésben biztosított pénzeszközből, illetve egyéb támogatásból megvalósuló tevékenység. Az Igazgatóság, mint az állami vagyon kezelője, központi költségvetésből gazdálkodó költségvetési szerv, s mint ilyen a 120/1999. (VIII. 6.). Korm. rendeletben meghatározott minimum, közérdek mértékéig terjedő fenntartási munkák elvégzésére rendelkezik pénzügyi fedezettel.

2. Duzzasztások

A Répcse vonatkozásában tapasztalható vízszintingadozás összetett jelenség, több egymással néha csak érintőleges kapcsolatban álló tényező formálja a mindenkori rendelkezésre álló vízmennyiség alakulását.

A természetes duzzasztások (torlaszok) elbontása jellemzően a lakott területek védelmében a bedőlt fák és a felhalmozódott uszadék (hulladék) eltávolítását jelenti. Mivel a vízfolyás nem szabályozott, a természetes duzzasztások sokszor "maguktól" szűnnek meg, mert a vízfolyás megkerüli őket.

Répcén lévő vízszint ingadozások másik oka az erőművek üzeme.

A csapadékhiányos időszakok során, a területen található, magántulajdonú vízerőművek minden lehetséges eszközzel igyekeznek a termeléshez szükséges minimális hozamot tartani. Műszaki működésüket és tevékenységüket kizárólag a törvényi keretek között biztosított eszközökkel, és mértékben tudja a Vízügy befolyásolni. A kisvízi időszakokban valóban előfordul, hogy a meghatározott kereteken túlmutató vízhasználattal próbálják a természetes módon kieső termelési volument ellensúlyozni.

A vízszabályozás által megvalósuló érzékeny egyensúly fenntartásában, valamint az általános, vízgazdálkodási célok elérésében csak részben érdekeltek. Szinte kizárólag az energia termelésében érintett folyásszakaszokra koncentrálódik minden tevékenység, amiben együttműködő félként megjelennek.

A megkeresés által jelzett területen jelenleg is üzemel a Répcse 58+192 – 58+582 km szelvényei között a Chernelházadamonya Felső vízerő telep. Az erőmű tulajdonosának a vízhasználat után a Répcse duzzasztómű alatti mederszakaszára kötelezően előírt 106 l/s ökológiai vízmennyiséget minden esetben tovább kell engednie, valamint biztosítania kell a továbbengedett vízmennyiség mérhetőségét. Csúcsra járatása nem engedélyezett a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 0229-026/2020. számú vagyonkezelői hozzájárulásában foglaltak alapján.

A VGT vízgyűjtő-gazdálkodási terv kimondja, hogy a vízfolyások élővilágának vándorlási, helyváltoztatási szükségletét fedezendő, a vízfolyások átjárhatóságát biztosítani kell.

A hatályos 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatban kihirdetett Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervében foglaltak alapján a Répce felső (AEP919) felszíni vízfolyás víztest ökológiai és integrált állapota mérsékelt.

A víztestre a Korm. határozat előírta az 5.1.1. intézkedés alkalmazását. Az 5.1.1.-es intézkedés a vándorló élőlények hosszirányú mozgását és/vagy az élettér növelését elősegítő intézkedések gyűjteménye, melybe bele tartozik az átjárhatóság javítása, illetve megoldása a mőtárgyak módosított üzemeltetésével, valamint ivadékok betelepítésével vagy a mőtárgyak átépítésével illetve hallépcsők, megkerülő csatornák átalakításával, újak kialakításával.

Az inaktív, chernelházadamonyai Alsó eróműtelep (Répce 56+144 - 56+904 km szelvényében) esetében, a megbízott üzemeltető, és hatályos üzemelési engedély hiányán túl, további problémát jelent, hogy nem megoldott az átjárhatóság a halak számára működés közben. Itt a duzzasztást kizárólag az érvényes üzemeltetési engedély birtokában, és az átjárhatóság biztosításával lehetne visszaállítani. Volt szándék hallépcső kialakítására, de a létesítést célzó erőfeszítések nem jutottak el még abba a fázisba, hogy belátható időn belül, az egység tényleges működésével lehetne számolni.

A levélben feltett kérdésre válaszolva Igazgatóságunk nem tervezi a Répce Bő és Chernelházadamonya közötti szakaszán duzzasztások visszaállítását és folyamatos fenntartását.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Tisztelettel:

Gaál Róbert
igazgató

